

Sahajayogacha Upyog Saglyani Karun Ghyava

Date : 25th March 1977
Place : Kalwe
Type : Public Program
Speech : Marathi
Language

CONTENTS

I Transcript

Marathi	02 - 07
English	-
Hindi	-

II Translation

English	-
Hindi	-
Marathi	-

ORIGINAL TRANSCRIPT

MARATHI TALK

यांनी हा सुंदर योग घडवून आणलेला आहे की मी आज आपल्याला सर्वांना भेटायला खारे गावात आलेली आहे. असे योगायोग जुने असतात. जन्मजन्मांतरातले असतात. ते आणि त्यांची पुनरावृत्ती अशी कशी होते ते आपल्या एवढं लक्षात येणार नाही कारण आपल्याला आपले पूर्वजन्म माहीत नाहीत, पण हे पूर्वजन्माचेच योगायोग आहेत. आणि त्यामुळे आज पटतं, या जन्मातसुद्धा आपणा सर्वांना भेटण्याचा हा उत्तम योग आलेला आहे. इथे येण्याने मला इतका आनंद होत आहे ना खरंच मी शब्दांनी वर्णन करून सांगू शकत नाही.

ग्रामीण विभागात सहजयोग फार उत्तम तऱ्हेने पोहोचला जाईल हे मला माहीत आहे कारण शहरात राहणारे हे लोक, ही मंडळी स्वतःला फार शहाणी समजतात. एक तर बहुतेक पढतमूर्ख असतात. पढतमूर्ख असले तर पैशाच्या व सत्तेच्या दमावर स्वतःला काही तरी विशेष समजतात. त्यांना असं वाटतं की सगळं जग त्यानेच निर्माण केलेलं आहे. हे आकाशसुद्धा त्यानेच निर्माण केलेले आहे आणि ते परमेश्वराच्या ठिकाणी आहेत आणि परमेश्वर नावाची वस्तू काही जगात नाही. कधीही त्यांना कोणतंही वाईट काम करताना परमेश्वराचा विचार येत नाही की आपण हे अधर्माचं कार्य करीत आहोत. अजून आपल्या देशातली ग्रामीण मंडळी परमेश्वराला आठवून आहेत. आपली भारतभूमी ही एक योगभूमी आहे आणि रामाने आणि सीतेनी पायी प्रवास करून सर्व भूमीला पुनीत केलेले आहे, पवित्र केलेले आहे. ग्रामीण समाजामध्ये जो एक साधेपणा, भोळेपणा आणि परमेश्वराची परम भक्ती आहे, त्याचा दुरुपयोगसुद्धा लोक करतात म्हणजे पुष्कळसे लोक खोट्या गोष्टी सांगून पैसे उकळतात. काही तरी भोळ्याभाबड्या लोकांना भिववून काही तरी देवाबद्दल गोष्टी सांगून त्यांच्यामध्ये विचित्र तऱ्हेच्या भावना उत्पन्न करून त्यांच्याकडून पैसे उकळत असतात. हे प्रत्येक खेड्याखेड्यातून चालले आहे. ही अत्यंत दुःखाची गोष्ट आहे. पण भोळ्याच्या मागे साक्षात शंकर बसलेला आहे आणि तो सगळ्यांचं रक्षण करीत असतो. परमेश्वर हा भोळ्यांच्या साधेपणाला भुलतो आणि नेहमी त्यांच्या मदतीला तो उभा असतो. पण परमेश्वराचा विश्वास एक क्षणही सोडला नाही पाहिजे. साध्या साध्या गोष्टी जर आपण लक्षात ठेवल्या, आपण परमेश्वराला बाजारात विकत घेऊ शकत नाही किंवा परमेश्वराचा जो मनुष्य असेल तो कोणत्याही प्रकारचा पैसा तुमच्याकडून घेऊ शकत नाही किंवा त्यांनी तुमच्याकडून पैसे लुबाडले तेव्हा तो परमेश्वराचा मनुष्य असू शकत नाही. मग तो कोणत्याही कारणाने पैसे मागत असेल, त्याला सरळ सांगायचं, “हे बघा, आम्हाला तुमच्याशी काही कर्तव्य नाही.”

तिसरी गोष्ट रोगराई वगैरे शहरातली इतकी आहे. त्यामानाने ग्रामीण भागात कमी आहे. आश्चर्याची गोष्ट आहे. त्याला कारण स्वच्छ हवा, वातावरण, पवित्र कार्यसुद्धा, लोकांची मने पवित्र आहेत. पण रोगराई दूर करण्यासाठी सुद्धा आमच्या सहजयोग्यांनी अत्यंत कार्य केलेलं आहे. आणि एकदा जर तुम्ही सहजयोगामध्ये साक्षात्कारी पदाला प्राप्त झालात, तर तुम्हाला औषध, डॉक्टर वगैरे काहीही नको आणि सगळे मानसिक,

शारीरिक रोग कायमचे निघून जातात.

सहजयोगासाठी तुम्हाला काही पैसे द्यायला नकोत. तुम्हाला त्याच्यासाठी काही विशेष मेहनत करायची नाही. काहीच मेहनत नाही. जसं एखादं बी स्वतः उपजतं तसं तुमच्यात असलेलं बीज अंकुरतं. तुमच्यामध्ये तो अंकुर आहे आणि त्या अंकुराला विद्वानांनी कुंडलिनी हे नाव दिलेले आहे. जसं प्रत्येक बी मध्ये अंकुर असतो तसं तुमच्या प्रत्येकामध्ये तो अंकुर आहे. समजा एखादं बी जर किडलेलं असलं किंवा त्या बी मध्ये पूर्णपणे वाढ झालेली नसली, तर मात्र त्या अंकुराला फुटायला वेळ लागतो आणि फक्त त्या बी वर किंवा त्या अंकुरावर आपल्या प्रेमाचे पाणी ओतावे लागते. दुसरं काही करायचं नाही. आणि तुम्ही तरी काय करणार? बी आपोआपच उगवतं, तसं तुमच्यातला परमेश्वरानी ठेवलेला जो अंकुर आहे तो आपोआपच वर येतो. एवढंच नाही, जसा एखादा दीप तुम्ही सजवून ठेवलेला असला तरी तो आपोआप पेटत नाही त्याला एक पेटलेला दीप जवळ आणायला पाहिजे, त्याप्रमाणे सहजयोगातसुद्धा जो पेटलेला आहे तोच न पेटलेल्या दिव्याला पेटवू शकतो, पण जेव्हा दुसरे दिवे पेटतात तेव्हा ते सुद्धा दुसऱ्या दिव्यांना पेटवू शकतात. ही अशी क्रिया आहे. एखाद्या दीपाची वात घसरलेली असते किंवा एखादा दीप फुटका असतो किंवा एखाद्या दीपामध्ये तेल कमी असतं तेव्हा त्याचीसुद्धा व्यवस्था सहजयोगाने पहिल्यांदा करता येते.

कुंडलिनी ही तुमची आई आहे. ती जन्मोजन्मी तुमच्या बरोबर जन्मते. ती तुमच्यामध्ये वास करते आणि आई किती पवित्र वस्तू आहे हे आपल्याला माहीत आहे आणि ही नुसती पवित्रता तुमची आई आहे आणि ती त्या क्षणाची वाट बघत असते ज्या वेळेला अशी कोणी तरी व्यक्ती जी पवित्र त्या प्रेमाने ओतप्रोत असेल ती समोर आली की कुंडलिनी आपोआप उभी होते आणि तुम्हाला त्याचा साक्षात्कार घडतो. आज आपण त्याचा प्रयोग थोडासा इथे करणार आहोत. पण मला आशा आहे तुमच्यातल्या पुष्कळ लोकांना ते होईल. ते इतकं सहज घडतं की कोणाला विश्वास वाटत नाही की आपल्याला इतक्या लवकर कसं झाले कारण त्याच्यासाठी इतके उपास केले पाहिजे, तापास केले पाहिजेत, हे केलं पाहिजे, ते केलं पाहिजे, जंगलात जाऊन राहिलं पाहिजे, तपश्चर्या केली पाहिजे.

आता असं धरून चाललं पाहिजे की जर कुणाला कळव्याचा रस्ता माहीत नसता आणि त्याला शोधत शोधत मुंबईहून पायी यावं लागलं असतं, समजा पन्नास वर्षांपूर्वी तर त्याला किती तरी तास लागले असते पण आज आम्ही मोटारीने आलो आणि आम्हाला काही इतका वेळ लागला नाही, तास कशाला किती तरी दिवस लागले असते. आम्ही सरळ तिथून निघालो आणि इथे येऊन पोहोचलो. त्याप्रमाणे आधुनिक काळामध्ये जी प्रगती बाहेर केलेली आहे, जशी झाडाने बाहेर प्रगती केली तशी त्याच्या मुळाने ही प्रगती केलेली असणारच. तेव्हा मुळाची प्रगती तुमच्या लगेच लक्षात येणार नाही. कारण झाडाची प्रगती लक्षात येते. मूळ पाहिल्याशिवाय लक्षात येणार नाही. हे मुळाच काम आहे आणि जेव्हा त्याचा स्रोत सापडला, जर स्रोतच मुळी हाताशी लागला, एखाद्या झऱ्यालाच जाऊन भिडलं ते मूळ, तर प्रश्नच उरत नाही. त्याला झाडाच्या मरणाचा किंवा त्याला त्रास होण्याचा प्रश्नच नाही. कितीही ते फोफावले तरी सुद्धा त्याला ते पाणी मिळू शकतं.

तसाच सहजयोग हा या आधुनिक कलियुगामध्ये मिळालेला आहे आणि त्याचा उपयोग सगळ्यांनी करून

ध्यावा. फक्त सहजयोगाला फार उथळ मनाची माणसं चालत नाही. म्हणजे टर उडविणं, टिंगल करणं वगैरे अशा पद्धतीची जर माणसं आली तर त्यांना जरी व्हायब्रेशन्स आली तरी ती सुटून जातील. श्रद्धा ही पाहिजे. परमेश्वराप्रती श्रद्धा पाहिजे. कितीही म्हटलं, तरी तुम्हाला एखाद्या प्रती जर श्रद्धा नसली तर त्यांनी तुमचं का भलं करावं? तुम्ही म्हणता 'आमच्या मुलाला बरं करा, पण माताजी, आमची तुमच्यावर श्रद्धा नाही.' तर आम्ही का बरं करावं? एक साधा विचार करा. जरी मी प्रेमाने म्हटलं तरी मी तुम्हाला ठीक करते, पण त्याला ठीक करणारे अनेक देव बसलेले आहेत त्यांनी मान्य केले पाहिजे हनुमानाला पटलं पाहिजे, गणेशाला पटलं पाहिजे, शंकराला पटलं पाहिजे, कृष्णाला पटलं पाहिजे की हा मनुष्य ठीक आहे. नाही तर ते म्हणतात यांना मदत करण्याची काही गरज नाही. हे उथळ मनाचे लोक आहेत. तेवढ्यापुरते आलेले आहेत. त्यांना मदत करण्याची काही गरज नाही. सहजयोगाद्वारे हजारो लोक बरे झालेले आहेत. रोग बरे झालेले आहेत. त्याशिवाय साक्षात्कार हजारो लोकांना झालेला आहे ते सुद्धा दुसऱ्या लोकांना ठीक करत आहेत. सहजयोगामध्ये हे एक फक्त लक्षात ठेवलं पाहिजे, की मानवाला सगळी काही स्वतःबद्दल माहिती नाही. त्याला हे समजत नाही, की आपण मेल्यावर आपलं काय होतं, जन्माच्या आधी आपण कोण होतो, पुढे काय होणार, या सर्व गोष्टी त्यांना स्वतःबद्दल माहित नसतात.

तेव्हा सहजयोगाचे जे काही थोडे बहुत नियम आहेत ते पाळावे लागतात. एक छोटीशी गोष्ट आहे, की सहजयोग्यांनी कोणाकडूनही कुंकू लावून घ्यायचं नाही. जो कोणी पार असेल त्याच्याकडून कुंकू लावून घ्यायचं. कपाळाला हात लावू घ्यायचा नाही, तर सहसा तुम्ही प्रश्न कराल की, 'माताजी, असं का?' प्रत्येक रंग वहात असतात. तर आपण म्हणतो याचा हात चांगला आहे, याचा हात चांगला नाही. याचा हात शेतीला चांगला आहे. याचा हात वैद्यकीला चांगला आहे. त्याला कारण असं की आपल्या हातातून हे तरंग वाहतात. जर त्यांनी तुमच्या कपाळाला हात लावला तर तुमच्यातही वार्ड विचार येऊ शकतात. म्हणून आपल्या कपाळालाही फार जपून राहायला पाहिजे, असा एक सहजयोगातला नियम आहे. माणसाचं कपाळ परमेश्वरानी फार विचार करून बनवलेलं आहे आणि ते कोणासमोर नतमस्तक करायचं म्हणजे फार विचार करून करायला पाहिजे. प्रत्येक माणसासमोर डोके वाकवत जर तुम्ही फिरला आणि त्याच्यातला जर एखादा राक्षस निघाला तर त्याच्यातले दुर्गुण तुमच्यात सहज येणार. असे थोडे बहुत नियम आहेत, ते जर पाळले तर सहजयोगाला तुम्ही प्राप्त व्हाल आणि सहजयोग हे मोठे वरदान आहे. सहजयोगाचे अनुभव इथल्या काही लोकांना सांगितले तर तुम्हाला विश्वास वाटणार नाही, की एकदा एक सहजयोगी जात होते आणि ती आगगाडी उलथून पडली. संबंध आगगाडी उलथून पडली, पण आगगाडीतील एकालाही धक्का लागला नाही. त्यांच्यात त्यांचे लहान मूल होते ते फार लांब जाऊन पडले, पण त्यालासुद्धा काही झाले नाही. लोकांना अगदी आश्चर्याचा धक्का बसला की हे कसं? ॲक्सिडेंट वगैरे यांनी फार टळतात. म्हणजे हे कसं होतं? तुम्ही म्हणाल हे कसं होतं?

आता आपण हनुमानावर फार विश्वास ठेवतो. येता-जाता 'हनुमाना रे! हनुमाना रे!' करीत असतो. गावात येताना एक हनुमानाचे देऊळ आहे. पण आपल्याला हे नाही वाटत की हनुमान सगळीकडे पसरलेला आहे. आता आपला संबंध नाही, नाही तर हनुमानाला हाक मारल्यावर तो तिथल्या तिथे उभा राहतो. इतकंच नाही तर पाठीराखा आहे. गणपती सगळीकडे असतात. आपल्याला असं वाटतं गणपती देवळातच बसलेले असतात. तो

साऱ्यांनाच सहाय्य करणारा आहे. सगळीकडे आहे. जर कोण्या सहजयोग्याला त्रास झाला, तर गणपती त्याचे निवारण करतो. आपण सगळे म्हणतो, 'गणपती आहे, मारुतीराया आहे. दत्तात्रयांची जयंती करायची आहे. शंकर आहे.' सगळ्यांना आपण मानतो, पण हे आपल्याला समजत नाही की हे जे आपलं शरीर आहे आणि हे या डोळ्यांनी आपण बघतोय आणि या ज्या वातावरणात आपण आहोत, हे सगळं त्या लोकांनी भारावलेलं आहे आणि ते सगळीकडे व्यवस्थित पहारा देतात. या गोष्टीची जाणीव परमेश्वराची आणि तुमची गाठ पडल्याशिवाय होणार नाही.

जसं, या माईकवर मी बोलत आहे आणि जर याचं कनेक्शन 'मेन'शी लागलं नाही तर तुम्हाला काहीही ऐकता येणार नाही. तसं जोपर्यंत तुम्ही परमेश्वराशी एकाकार होत नाही किंवा त्याचा साक्षात्कार होत नाही तोपर्यंत तुम्ही परमेश्वराला हाका मारत राहिलात तरी तो कसा ऐकणार तुम्हाला ?

आपण परमेश्वराचं नाव घेत राहतो रात्रंदिवस आणि कधी कधी इतक्या वाईट हेतूने नाव घेतो की जसं काही तो आपला नोकरच आहे. सारखी कामं सांगत असतो. 'तू हे कर रे, तू ते कर रे, तू माझ्या मुलाला हे कर, माझ्या बापाला हे कर रे.' पण तुमचा काय अधिकार आहे परमेश्वरावर ? तुम्ही परमेश्वरासाठी काय केलं आहे ? तुमचा संबंध आहे का परमेश्वराशी ? म्हणजे समजा आपले राष्ट्रपती आहेत. राष्ट्रपतींना जर तुम्हाला भेटायचं असलं तर तुम्हाला त्यांना पत्र पाठवायला लागतं. त्यांच्याकडून परवानगी घ्यायला लागते. पण सरळ तिथं दत्त म्हणून पोहोचाल आणि म्हणाल, 'ए राष्ट्रपती, इकडे ये. माझं हे कार्य कर.' तर पोलिस तुम्हाला बांधून ठेवतील की नाही ? तेव्हा तुम्हाला अधिकार नाही आणि त्या अधिकाराची ओळख अशी असते, की जेव्हा मनुष्य आत्मसाक्षात्कारी होतो तेव्हा हातातून चैतन्य लहरी वाहत असतात असं शंकराचार्यांनी सांगितलेलं आहे. आणि तेच आज घटित होत आहे. परमेश्वराच्या नुसत्या बाता नाहीत. आज परमेश्वराला आम्ही सिद्ध करू शकतो. तुम्ही सिद्ध करू शकता. तेव्हा हा मार्ग, म्हणतात ना 'येऱ्या गबाळ्याचे काम नोहे.' या मार्गाला येणाऱ्या लोकांमध्ये श्रद्धा असायला पाहिजे. साधेपणा, भोळेपणा आणि परमेश्वराला जाणण्याची उत्सुकता असली तर कुठल्याकुठे तुम्ही सगळे पोहोचू शकता.

भगवे वस्त्रं घालून आणि केस काढून संत मनुष्य होता येत नाही. तसं म्हटलं तर मेंढ्यांचे रोजच केस कापले जातात तर त्या काय संत होतात का ? कपडे बदलून कोणी संत होत नाही. बाहेरचे हे प्रकार करून कोणी संत होत नाही. आपल्याकडे केवढी संत मंडळी झाली. तुकारामबुवा झाले. त्यांनी काय संन्यास घेतला होता ? कोणत्याही संताला संन्यास घेण्याची काही गरज नसते. कारण तो आतूनच संन्यस्त होऊन जातो. आतूनच वृत्ती बदलते. म्हणून बाहेरचे देखावे, बाहेरचं प्रदर्शन हे करायची काही गरज नाही. जी गोष्ट घटित व्हायची ती आतमध्ये घटित होते त्याची जाणीव आतमध्ये होते.

आता या पैकी काही लोकांना असे अनुभव येतील की श्री माताजी थोडावेळ वाटेल आम्हाला हातावर तरंग आले, आम्हाला वाटलं आमच्या हातात तरंग आले आणि मग थोड्यावेळानी असं होईल की चार-पाच जणांना नाहीत, दहा जणांना येतील आणि मग ती चार मंडळी ज्यांना नाही आले, ते त्वेषाने बोलू लागतील की नाही हे काही तरी खोटं आहे, अमकं आहे, तमकं आहे. मग हे दहा आहेत ते जाणार त्या चारांबरोबर. माणसाचं डोकं जे

असतं ते अर्धवट असतं.

हा अगदी नवीन अनुभव आहे आणि या नवीन अनुभवाला जमलं पाहिजे. तुम्ही म्हणाल एका क्षणात आणि एका मिनिटात होईल. ते होतं पण ते जमण्यासाठी तुम्हाला बसावं लागतं. तुमची बैठक असावी लागते. थोडीशी मेहनत करावी लागते. मेहनत ही पार झाल्यावर करायची असते. आधी नसते. आज कळव्याला यांनी मला बोलावलेलं आहे आणि मला माहिती नाही आणखीन पुढचा काय कार्यक्रम आहे. पण माझी अशी इच्छा होती की आपण ध्यानाला वगैरे जावं सगळ्यांनी आणि ध्यानामध्ये जर पार होता आलं तर बरं होईल. आणि त्याच्यानंतर काही प्रॉब्लेम वगैरे असले तर त्यांना बघीन.

यापुढे आपल्याला जर प्रश्न असले थोडे बहुत तर विचारा मला फार आनंद होईल. आहेत का प्रश्न? हं, विचारा.

एका प्रश्नाला उत्तर देतांना श्री माताजी म्हणाल्या स्मशान नेहमी गावाच्या बाहेरच असलं पाहिजे. पण लोक काय करतात स्मशान असो की काही असो, जागा आहे नं, आता आमच्या मुंबईलाच स्मशान आहे आणि त्या स्मशानामध्ये लहान मुलांची खेळायची जागा बनवून टाकली. आता लहान जितकी तिथे जातील त्यांना त्रास होईल की नाही? कारण त्यांच्या सगळ्या तिथे कबरी आहेत. त्याचा काही विचार कोणी करत नाही. आधुनिक माणसाला ही अवकल नाही आणि अशाच रीतीने आज कॉलनी वगैरे बनविलेल्या आहेत. नंतर जेव्हा तुम्हाला कळेल की काय आहे तेव्हा तुम्हाला आश्चर्य वाटेल केवढ्या मोठ्या त्रासातून तुम्ही बचावलेले आहात. म्हणून लोक वेडे होतात, पागलखान्यात जातात. आजारी होतात, मरतात. त्यांना हेच लक्षात येत नाही की आजार आला कुठून? हे झालंच कसं आमच्या घरात? लहान लहान मुलंसुद्धा. कारण तुम्हाला स्वतःबद्दल कल्पनाच नसते. दुसऱ्यांच्याबद्दल कशी कल्पना येणार? ह्यांना काय झालेलं आहे, हे कोण आहेत? एक साधी गोष्ट ह्या तुम्ही देवळात गेलेले. देवळामध्ये परमेश्वर आहे, देव आहे, त्यांना नमस्कारच केला पाहिजे. देऊळ फार जरूरी आहे. प्रत्येकाच्यासाठी आहे. पण समजा एक भामटा तिथे पुजारी आहे. समजा तो वाईट धंदे करत असला, काही काळी विद्या वगैरे करीत असला, आणि समजा त्याने तुम्हाला प्रसाद दिला तर तुमच्या पोटात जाणार की नाही जाणार? तुम्हाला कसं कळणार? जर तुम्ही साधी माणसं असाल तर काही कळणार नाही. जर तुम्ही सहजयोगी असाल तर लगेच तुम्हाला उलट्या होऊन ते निघूनच जाणार. राहणारच नाही पोटात. अशी काही वस्तू पोटात गेली की ती निघूनच जाणार. ती राहणारच नाही. मग घरी आलं की एकदम पोटात दुखायला लागलं मग जोरात हे झालं, हॉस्पिटलमध्ये तडकाफडकी गेले. काय झालं माताजी कळलं नाही. हे सगळं कळण्याचं लक्षण वगैरे होऊ शकते जेव्हा तुम्ही स्वतःला ओळखता आणि त्यामुळे दुसऱ्याला ओळखता. कारण स्वतःची ओळखच पटली नाही. आपली शक्ती आतमध्ये किती जबरदस्त आहे ती आधी जाणली नाही. ती जाणताच मग हे कळेल की या माणसामध्ये काय दोष आहे, त्या दुसऱ्या माणसामध्ये काय दोष आहे आणि तो दोष त्रासदायक असेल तर त्याच्यापासून बचावही करता येईल. याची ओळख कशी असणार. ह्या ओळखीला समजलं पाहिजे.

आता असं की सहजयोगात दारु पिण्यास बंदी आहे. तसं तर आम्ही कोणाला सांगत नाही की दारु पिऊ नका. पण सहजयोगात आल्यावर दारु पिऊच शकत नाही. आणि जर तुम्ही दारु प्यायलात तर लगेच तुम्हाला

उलटी होईल. खूप त्रास होईल. सिगरेटदेखील पिऊ शकत नाही. तुम्ही सहयोगी झाल्यानंतर सिगरेट प्यायला सुरू केले तर खूप त्रास होईल. तुम्हाला मनापासूनच प्यावेसे वाटणार नाही. सोडून द्याल. आमच्या इथे कोणी पीत नाही. सगळ्यांच्याच सिगरेट आपोआपच सुटल्या. मी कोणालाच सोडायला सांगत नाही. आपली आपणच सुटते. एक साहेब होते सिंगापूर मध्ये, ते खूप दारू प्यायचे. त्यांची पत्नी त्यांना दारू सोडण्यासाठी माझ्याकडे घेऊन आली. ते पार झाले, माहीत नाही कसे? त्यानंतर त्यांची परिस्थिती अशी झाली की जेव्हा पण ते दारू प्यायला लागत तेव्हा त्यांना सुगंध येत असे. इतकी जोरात सुगंध यायची की ते दारू प्यायचे सोडून सुवासच घेत बसायचे.